

**Житомирський медичний інститут
Житомирської обласної ради**

Кафедра природничих та суспільно-гуманітарних дисциплін

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчальної роботи
Гордійчук Є.В.

«31» серпня 2021 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОХОРОНА ПРАЦІ В ГАЛУЗІ

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Галузь знань: 22 «Охорона здоров'я»

Спеціальність: 223 «Медсестринство»

Освітньо-професійна програма: «Екстрена медицина»

Вид дисципліни: обов'язкова

Мова викладання: державна

Форма навчання: денна

2021 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Охорона праці в галузі» для здобувачів вищої освіти галузі знань 22 «Охорона здоров'я», спеціальності 223 «Медсестринство», освітньо-професійної програми «Екстрена медицина», освітнього ступеня бакалавр.

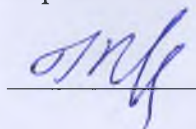
«27» серпня 2021 року

Розробник: Копетчук В.А. – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри природничих та соціально-гуманітарних дисциплін.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри природничих та соціально-гуманітарних дисциплін

Протокол № 1 від «30» серпня 2021 року

Завідувач кафедри

к.п.н., доцент Круковська І.М.

Схвалено науково-методичною радою Житомирського медичного інституту ЖОР, для здобувачів вищої освіти галузі знань 22 «Охорона здоров'я», спеціальності 223 «Медсестринство», освітньо-професійної програми «Екстрена медицина», освітнього ступеня бакалавр.

Протокол № 1 від «31» серпня 2021 року

Узгоджено з гарантом освітньо-професійної програми «Екстрена медицина»

Гарант ОПП

к.мед.н. Можарівська А.А.

Голова

Гордійчук С.В.

Перезатверджено

« ____ » _____, 20 ____ р.

« ____ » _____, 20 ____ р.

« ____ » _____, 20 ____ р.

« ____ » _____, 20 ____ р.

1. Мета вивчення дисципліни

Одним з головних та найважливіших завдань держави є охорона життя та збереження здоров'я громадян у процесі здійснення ними трудової діяльності. Професійна діяльність у галузі охорони здоров'я пов'язана з впливом цілого комплексу несприятливих за своїм змістом негативних чинників. Тому робота медичного працівника є такою, яка потребує розроблення, наукового обґрунтування та запровадження адекватних, доцільних та ефективних заходів щодо надійної охорони праці.

Мета вивчення дисципліни «Охорона праці в галузі» полягає у формуванні у майбутніх медичних фахівців умінь та компетенцій для забезпечення ефективного управління охороною праці та поліпшення умов праці з урахуванням досягнень науково-технічного прогресу та міжнародного досвіду, а також в усвідомленні нерозривної єдності успішної професійної діяльності з обов'язковим дотриманням усіх вимог безпеки праці у медичній галузі. Досягнення мети можливе завдяки вивченню основ законодавства України з охорони праці і, на цій підставі, засвоєння комплексу адміністративних, інженерно-технічних, санітарно-гігієнічних та медичних заходів, спрямованих на профілактику виробничого травматизму, виникнення професійних отруєнь і захворювань та інших несприятливих зрушень у стані здоров'я в результаті впливу шкідливих чинників виробничого середовища закладів охорони здоров'я.

Згідно з вимогами Стандарту вищої освіти та Освітньої професійної програми підготовки бакалавра медсестринства дана дисципліна забезпечує набуття студентами компетентностей.

Компетентнісний потенціал предмета та результати навчання:

Загальні:

- Здатність навчатися та самонавчатися.
- Здатність до усного та письмового спілкування рідною мовою
- Здатність знаходити, обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел
- Здатність застосовувати знання на практиці.
- Здатність працювати в команді та брати на себе відповідальність.
- Здатність до абстрактного та аналітичного мислення й генерування ідей.
- Здатність до конструктивної взаємодії з іншими людьми, незалежно від їх походження та особливостей культури, і поваги до різноманітності.
- Відповідально ставитися до завдань і обов'язків.

Спеціальні (фахові):

- використовувати базові знання та практичні навички з охорони праці в галузі при догляді за пацієнтами різного профілю та організації безпечного лікарняного середовища.

1.1 Обсяг дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів ECTS – 3	Галузь знань: 22 «Охорона здоров'я»	Обов'язкова
Модулів – 1	Спеціальність: 223 «Медсестринство» Спеціалізація: «Екстрена медицина»	Рік підготовки: 3 -й
Змістових модулів – 2		Семестр
Загальна кількість годин - 90		6 -й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 46 самостійної роботи студента – 44		Освітній ступінь: бакалавр
	Практичні, семінарські 32 год.	
	Лабораторні - год.	
	Самостійна робота 44 год.	
	Вид контролю: ПМК	

1.2 Статус дисципліни

Обов'язкова.

1.3 Передумови для вивчення дисципліни

Передумови для вивчення дисципліни:

ґрунтується на попередньо вивчених дисциплінах:

- Українська мова
- Медична та біологічна фізика
- Фізіологія

інтегрується з такими дисциплінами:

- Економіка охорони здоров'я. Маркетинг медичних послуг
- Обстеження та оцінка здоров'я людини
- Військово-медична допомога та медицина надзвичайних ситуацій
- НМД при травмах на до госпітальному етапі
- НМД при масових подіях

1.4 Очікувані результати навчання

Результати навчання, згідно профілю програми, після вивчення дисципліни «Охорона праці в галузі»:

- Знати і розуміти роль та обов'язки парамедика в системі екстреної медичної допомоги.
- Здійснювати оцінку безпечності місця події, демонструвати забезпечення безпеки персоналу та пацієнта, застосування табельних засобів індивідуального захисту.
- Знати і розуміти принципи інфекційної безпеки, збереження здоров'я при здійсненні догляду, виконанні маніпуляцій та процедур при переміщенні та транспортуванні постраждалого пацієнта.

1.5 Критерії оцінювання результатів навчання

Поточне тестування та самостійна робота							ІДРС	ПМК	Сума
Модуль 1							4	40	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7			
8	8	8	8	8	8	8			
56									

№ з/п	Форми контролю	Засвоєння теоретичних знань	Формування практичних вмінь	Самостійна робота	Індивідуальна робота
1.	Поточний контроль				
	Заняття 1	3	3	2	
	Заняття 2	3	3	2	
	Заняття 3	3	3	2	
	Заняття 4	3	3	2	
	Заняття 5	3	3	2	
	Заняття 6	3	3	2	
	Заняття 7	3	3	2	
	Разом	21	21	14	
		56			4
		60			
2.	Підсумковий модульний контроль	40			
3.	Разом сума балів за засвоєння модуля	100			

- максимальна сума балів поточного контролю – 60 балів;
- загальна кількість занять (практичних) в модулі – **n**;

- максимальна кількість балів за кожне заняття для поточного контролю визначається:

$$\frac{60 \text{ (балів)}}{n} = m \text{ (балів)}$$

$$\frac{60 \text{ (балів)}}{7} = 8 \text{ балів} \times 7 + 4 \text{ бали (ІДРС)}$$

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент на одному практичному занятті при вивченні модуля - 8 балів.

«5» - 7-8 балів,

«4»- 6 балів,

«3»- 5 балів,

«2» - 4 бали і менше.

Мінімальна кількість балів для допуску до підсумкового модульного контролю – 35 балів.

Самостійна робота, яка передбачена в темі поряд з аудиторною роботою оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті – 2 бали.

Бали за індивідуальні завдання нараховуються студентові лише при успішному їх виконанні та захисті. Кількість балів, яка нараховується за різні види індивідуальних завдань, залежить від їх обсягу та значимості, в даному випадку – 4 бали. Вони додаються до суми балів, набраних студентом за поточну навчальну діяльність у модулі.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

1.6 Засоби діагностики результатів навчання

ПМК.

2. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Охорона праці в галузі

Тема 1. Міжнародні норми в галузі охорони праці. Основні законодавчі та нормативно-правові акти з охорони праці в галузі. Державний нагляд і громадський контроль за станом охорони праці.

Тема 2. Система управління охороною праці в організації. Навчання та перевірка знань з питань охорони праці.

Тема 3. Травматизм та професійні захворювання в галузі, їх розслідування та облік. Соціальне страхування від нещасного випадку та професійного захворювання на виробництві.

Тема 4. Фізіологія та гігієна праці медичних працівників. Гігієнічна характеристика умов праці за медичним фахом.

Тема 5. Основи виробничої безпеки та електробезпека в медичній галузі.

Тема 6. Спеціальні розділи охорони праці в галузі професійної діяльності.

Тема 7. Основні заходи пожежної профілактики на галузевих об'єктах

2.1 Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	денна форма				
	Усно го	у тому числі			
1	2	л	п	с	с.р.
3	4	5	6		
Модуль 1					
Тема 1. Міжнародні норми в галузі охорони праці. Основні законодавчі та нормативно-правові акти з охорони праці в галузі. Державний нагляд і громадський контроль за станом охорони праці.	12	2	4	-	6
Тема 2. Система управління охороною праці в організації. Навчання та перевірка знань з питань охорони праці.	12	2	4	-	6
Тема 3. Травматизм та професійні захворювання в галузі, їх розслідування та облік. Соціальне страхування від нещасного випадку та професійного захворювання на виробництві.	12	2	4	-	6
Тема 4. Фізіологія та гігієна праці медичних працівників. Гігієнічна характеристика умов праці за медичним фахом.	12	2	4	-	6

Тема 5. Основи виробничої безпеки та електробезпека в медичній галузі.	12	2	4	-	6
Тема 6. Спеціальні розділи охорони праці в галузі професійної діяльності.	13	2	4	-	7
Тема 7. Основні заходи пожежної профілактики на галузевих об'єктах.	13	2	4	-	7
ПМК	4	-	4	-	-
Всього годин	90	14	32	-	44

2.2 Тематичний план лекцій

№ з/п	Тема	К-ть годин
Модуль 1		
1.	Міжнародні норми в галузі охорони праці. Основні законодавчі та нормативно-правові акти з охорони праці в галузі. Державний нагляд і громадський контроль за станом охорони праці.	2
2.	Система управління охороною праці в організації. Навчання та перевірка знань з питань охорони праці.	2
3.	Травматизм та професійні захворювання в галузі, їх розслідування та облік. Соціальне страхування від нещасного випадку та професійного захворювання на виробництві.	2
4.	Фізіологія та гігієна праці медичних працівників. Гігієнічна характеристика умов праці за медичним фахом.	2
5.	Основи виробничої безпеки та електробезпека в медичній галузі.	2
6.	Спеціальні розділи охорони праці в галузі професійної діяльності.	2
7.	Основні заходи пожежної профілактики на галузевих об'єктах.	2
Разом		14

2.3 Тематичний план практичних занять

№ з/п	Назва теми	К-ть годин
1	Соціальне партнерство як принцип законодавчого та нормативно-правового забезпечення охорони праці. Система законів та нормативних актів у галузі охорони праці. Опрацювання розділу «Охорона праці» колективного договору. Розробка інструкції з охорони праці для професії	4
2	Система управління охороною праці в організації. Порядок навчання і перевірки знань з питань охорони праці. Інструктажі з охорони праці. Соціальні та економічні аспекти охорони праці	4
3	Розслідування нещасного випадку. Методи аналізу, прогнозування, профілактики виробничого травматизму. Соціальне страхування від нещасного випадку та професійного захворювання на виробництві	4
4	Порядок атестації робочих місць. Оцінка умов праці. Гігієнічна характеристика умов праці за медичним фахом. Стан та оздоровлення повітряного середовища робочої зони	4
5	Заходи безпеки під час експлуатації електроприладів, апаратів, що працюють під тиском, балонів з газом. Правила безпеки при роботі з ЕОМ (ПК)	4
6	Загальні вимоги безпеки при організації роботи в спеціальних приміщеннях. Інфекційна безпека медичних працівників. Засоби захисту. Профілактика професійних захворювань медичних працівників	4
7	Розробка заходів пожежної профілактики на галузевому об'єкті	4
8	ПМК	4
Разом		32

2.4 Тематичний план самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	К-ть годин
1.	Стан безпеки праці у світі та Україні. Форми міжнародного співробітництва в галузі охорони праці. Відповідальність посадових осіб і працівників за порушення законодавства про охорону праці.	6
2.	Соціальне та економічне значення поліпшення умов та охорони праці в ринковій системі господарювання. Інтегровані системи менеджменту в галузі охорони праці. Порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці.	6
3.	Порядок розслідування та обліку нещасних випадків у галузі. Основні заходи по запобіганню травматизму та професійним захворюванням в галузі. Обов'язки та права суб'єктів страхування від нещасних випадків та профзахворювань на виробництві.	6
4.	Гігієнічна характеристика умов праці за показниками шкідливості і небезпечного трудового процесу. Наукова організація праці медичних працівників. Виробнича санітарія у галузі. Загальні методи поліпшення умов праці.	6
5.	Правила безпеки при роботі з ЕОМ (ПК) в медичній галузі. Перша допомога при ураженні електричним струмом. Електрозахисні засоби і заходи.	6
6.	Профілактика внутрішньолікарняних інфекцій як складова охорони праці в медичній галузі. Засоби захисту.	7
7.	Нормативна база забезпечення пожежної безпеки. Первинні засоби пожежогасіння. Принципи евакуації людей із приміщення у разі виникнення пожежі.	7
Разом		44

2.5 Зміст програми

Модуль 1. Охорона праці в галузі

Лекція

Тема 1. Міжнародні норми в галузі охорони праці. Основні законодавчі та нормативно-правові акти з охорони праці в галузі. Державний нагляд і громадський контроль за станом охорони праці

Соціальне партнерство (соціальний діалог) в охороні праці. Соціальний діалог в Європейському Союзі. Охорона праці як невід’ємна складова соціальної відповідальності. Міжнародні норми соціальної відповідальності (стандарти).

Законодавча основа Євросоюзу з питань охорони праці. Трудові норми Міжнародної організації праці. Конвенції та Рекомендації МОП. Міжнародне співробітництво в галузі охорони праці.

Законодавчі та нормативно-правові акти з охорони праці в галузі. Нормативно-правові акти з охорони праці (НПАОП): визначення, основні вимоги та ознаки. Стандарти в галузі охорони праці. Реєстр та Показчик нормативно-правових актів з питань охорони праці. Акти з охорони праці, що діють в організації, їх склад і структура. Інструкції з охорони праці. Відповідальність посадових осіб і працівників за порушення законодавства про охорону праці. Програми поліпшення стану безпеки, гігієни праці та виробничого середовища.

Органи державного нагляду за охороною праці, їх основні повноваження і права. Держгірпромнагляд. Права і відповідальність посадових осіб Держгірпромнагляду. Основні принципи державного нагляду (контролю). Види та основні параметри проведення наглядових заходів.

Самостійна робота. Стан безпеки праці у світі та Україні. Форми міжнародного співробітництва в галузі охорони праці. Види контролю за станом охорони праці. Відповідальність посадових осіб і працівників за порушення законодавства про охорону праці.

Навчальна практика:

Тема: «Соціальне партнерство як принцип законодавчого та нормативно-правового забезпечення охорони праці. Система законів та нормативних актів у галузі охорони праці. Опрацювання розділу «Охорона праці» колективного договору. Розробка інструкції з охорони праці для професії».

Багаторівнева система нормативних актів у галузі охорони праці. Регулювання охорони праці у колективному договорі, угоді. Рекомендації державних органів і профспілок щодо змісту розділу «Охорона праці» у колективному договорі (угоді). Акти з охорони праці, що діють в організації, їх склад і структура. Структура та зміст розділів типової інструкції з охорони праці. Інструкція з охорони праці як нормативний акт, що чинний у межах конкретної медичної установи. Види контролю за охороною праці в організації. Основні принципи державного нагляду (контролю) за охороною праці.

Практичні навички:

- 1) визначати форми та результат взаємодії сторін соціального діалогу організації;
- 2) визначати найважливіші надбання закону України «Про охорону праці» та види контролю за охороною праці;
- 3) характеризувати зміст розділу «Охорона праці» у колективному договорі (угоді);
- 4) визначати зміст розділів типової інструкції з охорони праці та розробляти макет інструкції для професії.

Лекція

Тема 2. Система управління охороною праці в організації.

Навчання та перевірка знань з питань охорони праці.

Галузеві програми поліпшення стану безпеки, гігієни праці та виробничого середовища. Основні вимоги до побудови і функціонування системи управління охороною праці (СУОП). Положення про організацію системи управління охороною праці в галузі. Наказ МОЗ України від 30.09.94. №268. Організаційна та функціональна структури СУОПГ.

Забезпечення функціонування та побудова СУОП в організації. Структура та кількість працівників служби охорони праці. Елементи системи управління охороною праці, міжнародний стандарт OHSAS 18001:2007. Політика в галузі охорони праці. Планування. Впровадження і функціонування СУОП. Перевірки і коригувальні дії. Аналіз з боку керівництва. Соціально-економічні аспекти функціонування СУОП в організації. Ефективність функціональної структури СУОП.

Інтегровані системи менеджменту в галузі охорони праці. Основні складові інтегрованої системи менеджменту. Функціональні та організаційні особливості. Пріоритет функцій забезпечення безпеки. Планування заходів з охорони праці. Види планування та контролю стану охорони праці. Виявлення, оцінка та зменшення ризиків небезпечних подій. Облік і аналіз показників охорони праці.

Самостійна робота. Соціальне та економічне значення поліпшення умов та охорони праці в ринковій системі господарювання. Інтегровані системи менеджменту в галузі охорони праці. Порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці.

Навчальна практика:

Тема: «Система управління охороною праці в організації. Порядок навчання і перевірки знань з питань охорони праці. Інструктаж з охорони праці. Соціальні та економічні аспекти охорони праці.

Системи управління охороною праці охороні здоров'я. Структура та кількість працівників служби охорони праці. Соціальне та економічне значення поліпшення умов та охорони праці в ринковій системі господарювання.

Методика оцінки соціальної і економічної ефективності заходів щодо покращення охорони праці на галузевому об'єкті.

Порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці у галузі. Інструктажі з охорони праці, методи навчання з питань охорони праці в медичній галузі з використанням сучасних технічних засобів.

Практичні навички:

1) володіти методикою розрахунку щодо визначення примірної кількості осіб служби охорони праці;

2) визначати та характеризувати види інструктажів з охорони праці та порядок їх проведення;

3) володіти методикою розрахунку щодо соціальної ефективності заходів з охорони праці;

4) володіти методикою розрахунку щодо визначення економічної ефективності заходів удосконалення умов та охорони праці в організації.

Лекція

Тема 3. Травматизм та професійні захворювання в галузі, їх розслідування та облік. Соціальне страхування від нещасного випадку та професійного захворювання на виробництві.

Ризик у трудовій діяльності. Виробничі травми, професійні захворювання, нещасні випадки та їх класифікація. Причини виробничих травм та професійних захворювань в медичній галузі. Встановлення зв'язку нещасного випадку з виробництвом.

Мета розслідування нещасних випадків у галузі. Порядок розслідування та обліку нещасних випадків. Методи дослідження та аналізу виробничого травматизму і профзахворювань. Звітність та інформація про нещасні випадки. Основні технічні та організаційні заходи щодо профілактики травматизму та професійної захворюваності в медичній галузі.

Завдання страхування від нещасного випадку. Принципи та види страхування. Суб'єкти та об'єкти страхування. Страховий ризик і страховий випадок. Страхові експерти з охорони праці, їх функції і повноваження. Фінансування страхових виплат, соціальних послуг та профілактичних заходів. Напрями відшкодування шкоди потерпілому на виробництві.

Самостійна робота. Порядок розслідування та обліку нещасних випадків у галузі. Основні заходи по запобіганню травматизму та професійним захворюванням в галузі. Обов'язки та права суб'єктів страхування від нещасних випадків та профзахворювань на виробництві.

Навчальна практика:

Тема: «Розслідування нещасного випадку. Методи аналізу, прогнозування, профілактики виробничого травматизму. Соціальне страхування від нещасного випадку та професійного захворювання на виробництві»

Проблеми травматизму і професійної захворюваності в медичній галузі та їх наслідки. Порядок розслідування та обліку нещасних випадків. Методи

дослідження та аналізу виробничого травматизму і профзахворювань (визначення основних показників). Розробка плану заходів щодо профілактики травматизму та професійної захворюваності в медичній галузі. Страховий захист працюючих від нещасного випадку та професійного захворювання. Відшкодування шкоди потерпілому на виробництві.

Практичні навички:

- 1) обґрунтовувати мети та визначати порядок розслідування та ведення обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві;
- 2) володіти методикою аналізу та прогнозування виробничого травматизму і професійної захворюваності в галузі;
- 3) володіти методикою визначення економічних наслідків непрацездатності;
- 4) характеризувати зміст страхового захисту працюючих та основні заходи по запобіганню травматизму та професійним захворюванням у галузі.

Лекція

Тема 4. Фізіологія та гігієна праці медичних працівників. Гігієнічна характеристика умов праці за медичним фахом

Фізіологія та гігієна праці: визначення, значення для створення безпечних умов праці. Класи професійних шкідливостей. Специфічні наслідки впливу професійних шкідливостей. Основні види трудової діяльності. Важкість праці: динамічні, статичні навантаження. Напруженість праці. Увага, напруженість аналізаторних функцій, емоційна та інтелектуальна напруженість, монотонність праці. Працездатність та втома. Основні форми трудової діяльності для фахівця медичного профілю.

Фактори формування умов праці, елементи умов праці та напрямки впливу умов праці на працівника. Характеристика фізичних, хімічних та біологічних чинників виробничого середовища. Аналіз умов праці за показниками шкідливості та небезпечності чинників виробничого середовища, важкості та напруженості трудового процесу. Загальна оцінка умов праці. Карта умов праці. Атестація робочих місць.

Гігієнічні вимоги до проектування та забудови лікувально-профілактичних закладів. Гігієнічна характеристика умов праці за медичним фахом. Негативні чинники виробничого середовища. Особливості мікроклімату, повітряного середовища та освітлення приміщень лікувально-профілактичних закладів. Стрес і нервово виснаження як потенційно шкідливі чинники: симптоми, причини, профілактика. Загальні методи поліпшення умов праці.

Самостійна робота. Гігієнічна характеристика умов праці за показниками шкідливості і небезпечного трудового процесу. Наукова організація праці медичних працівників. Виробнича санітарія у галузі. Загальні методи поліпшення умов праці.

Навчальна практика:

Тема: «Порядок атестації робочих місць. Оцінка умов праці. Гігієнічна характеристика умов праці за медичним фахом. Стан та оздоровлення повітряного середовища робочої зони»

Перелік основних негативних чинників виробничого середовища, що мають місце у роботі медичного персоналу та можливі зрушення у стані їх здоров'я. Повітря робочої зони. Поняття «чисте повітря». Параметри мікроклімату робочої зони та принципи їх нормування. Класифікація можливих шкідливих речовин у повітрі робочої зони. Принципи нормування шкідливих речовин у повітрі робочої зони (ГДК, клас небезпеки, агрегатний стан та особливі дії). Карта умов праці та порядок атестації робочого місця. Гігієнічна характеристика умов праці медичних працівників різних спеціальностей. Загальні методи поліпшення умов праці: організація робочих місць і розміщення устаткування, наукова організація й естетика праці, вивчення і дотримання нормативних вимог у галузі.

Практичні навички:

- 1) визначати порядок атестації робочих місць;
- 2) характеризувати класи умов праці медичних працівників за спеціальністю;
- 3) визначати принципи нормування ГДК, клас небезпеки, агрегатний стан, дію шкідливих речовин та способи оздоровлення повітряного середовища робочої зони;
- 4) визначати першочергові методи поліпшення умов праці.

Лекція

Тема 5. Основи виробничої безпеки та електробезпека в медичній галузі.

Загальні вимоги безпеки. Основні групи медичних приладів та апаратів. Вимоги безпеки під час експлуатації основного медичного обладнання, при підготовці матеріалів та при виробництві продукції чи наданні послуг.

Вимоги до працівників певних категорій і порядок допуску їх до роботи.

Правила експлуатації і техніки безпеки при роботі з автоклавами. Техніка безпеки при експлуатації балонів.

Електробезпека. Дія електричного струму на організм людини. Електричні травми. Умови ураження людини електричним струмом. Безпечна експлуатація електроустановок: електрозахисні засоби і заходи. Техніка електробезпеки при роботі з медичною апаратурою. Інструкція з захисного заземлення електромедичної апаратури в закладах МОЗ України.

Правила безпеки при роботі з ЕОМ (ПК) в медичній галузі. Перша допомога при ураженні електричним струмом.

Навчальна практика:

Тема: Заходи безпеки під час експлуатації електроприладів, апаратів, що працюють під тиском, балонів з газом. Правила безпеки при роботі з ЕОМ (ПК).

Правила експлуатації і техніки безпеки при роботі з автоклавами. Техніка безпеки при експлуатації балонів з газом. Охорона праці під час експлуатації кисневого обладнання в галузі охорони здоров'я. Організаційні заходи електробезпеки при роботі з медичною апаратурою. Техніка електробезпеки під час роботи персоналу в фізіотерапевтичному кабінеті та операційній. Правила

безпеки при роботі з персональним комп'ютером. Техніка надання першої допомоги при ураженні електричним струмом.

Практичні навички:

- 1) володіти технікою безпеки при експлуатації стаціонарного обладнання, що працює під тиском та балонів з газом;
- 2) володіти технікою безпеки при експлуатації ЕОМ (ПК);
- 3) надавати першу допомогу при ураженні електричним струмом;
- 4) застосовувати заходи безпеки і охорони праці з метою профілактики електротравматизму та запобігання вибухів кисневого обладнання в галузі.

Самостійна робота. Правила безпеки при роботі з ЕОМ (ПК) в медичній галузі. Перша допомога при ураженні електричним струмом. Електрозахисні засоби і заходи.

Лекція

Тема 6. Спеціальні розділи охорони праці в галузі професійної діяльності.

Санітарно-гігієнічний та протиепідемічний режим лікарні. Вимоги безпеки при роботі в спеціальних приміщеннях: в операційних, інфекційних, психіатричних, протитуберкульозних, акушерських стаціонарних відділеннях, палатах. Інфекційна безпека медичних працівників.

Загальні вимоги безпеки при організації роботи в фізіотерапевтичних кабінетах (ФТК).

Особливості охорони праці медичного персоналу під час роботи з джерелами іонізуючого випромінювання та приладами для променевої діагностики.

Особливості охорони праці під час роботи з обладнанням для ультразвукової діагностики та обладнанням, що генерує лазерне випромінювання.

Організація захисту медичних працівників галузі від впливу несприятливих чинників у сучасному виробництві. Індивідуальний та колективний захист.

Самостійна робота. Профілактика внутрішньо лікарняних інфекцій як складова охорони праці в медичній галузі. Засоби захисту.

Навчальна практика:

Тема: Загальні вимоги безпеки при організації роботи в спеціальних приміщеннях. Інфекційна безпека медичних працівників. Засоби захисту. Профілактика професійних захворювань медичних працівників.

Структура професійних захворювань медичних працівників, основні причини, що їх зумовлюють та умови загальної профілактики. Загальні вимоги безпеки при роботі в спеціальних приміщеннях. Передвісники неблагополуччя при інфекційному контролі. Основні принципи інфекційної безпеки в закладах охорони здоров'я. Забезпечення інфекційної безпеки медичного персоналу на робочих місцях. Загальні вимоги безпеки під час роботи з джерелами іонізуючого випромінювання та приладами для променевої діагностики; УЗД; лазерними приладами. Засоби індивідуального та колективного захисту.

Практичні навички:

- 1) виконувати встановлені вимоги безпеки при роботі в спеціальних приміщеннях;
- 2) дотримуватися принципів та забезпечувати інфекційну безпеку на робочих місцях;
- 3) володіти технікою безпеки при експлуатації рентгенодіагностичного, ультразвукового і лазерного обладнання;
- 4) використовувати засоби індивідуального та колективного захисту.

Лекція

Тема 7. Основні заходи пожежної профілактики на галузевих об'єктах.

Аналіз основних причин і джерел виникнення пожежі на об'єктах галузі. Пожежна безпека як складова охорони праці в медичній галузі. Правова основа вирішення проблем пожежної безпеки об'єкта галузі. Комплекс заходів та засобів щодо забезпечення пожежної безпеки об'єкта. Засоби пожежогасіння. Система пожежної сигналізації. Оснащення ЛПЗ первинними засобами пожежогасіння.

Пожежонебезпечні властивості матеріалів і речовин. Оцінка об'єктів щодо їх вибухопожежонебезпеки. Загальні вимоги пожежної безпеки до утримання територій, будинків, приміщень, споруд, евакуаційних шляхів і виходів; до інженерного обладнання. Поняття евакуації. Вимоги до будівель і споруд в контексті евакуації. Прямі та побічні збитки від пожеж. Забезпечення та контроль стану пожежної безпеки на виробничому об'єкті галузі.

Самостійна робота. Нормативна база забезпечення пожежної безпеки. Первинні засоби пожежогасіння. Принципи евакуації людей із приміщення у разі виникнення пожежі.

Навчальна практика:

Тема . «Розробка заходів пожежної профілактики на галузевому об'єкті і.

Комплекс заходів та засобів щодо забезпечення пожежної безпеки об'єкта. Технічні, режимні, експлуатаційні заходи з пожежної профілактики. Інструкції про заходи пожежної безпеки. Інструктажі та перевірка знань з питань пожежної безпеки. Дії персоналу при виникненні пожежі. Способи гасіння пожеж. Первинні засоби гасіння пожеж, їх види та призначення. Типи та види вогнегасників. Визначальні параметри щодо оснащення приміщень вогнегасниками. Методика розрахунку необхідної кількості виду та типу вогнегасників для виробничого приміщення. Інструкція та плани евакуації людей із приміщень об'єкта галузі у разі виникнення пожежі.

Практичні навички:

- 1) визначати принципи оснащення приміщень вогнегасниками та вміти користуватися первинними засобами пожежогасіння;
- 2) визначати дії персоналу у разі виникнення пожежі;
- 3) користуватися інструкцією та планом евакуації із приміщень об'єкта галузі у разі виникнення пожежі;
- 4) здійснювати заходи з пожежної профілактики.

Тема 8. ПМК.

3. Форма поточного та підсумкового контролю

1. Усне опитування.
2. Тестовий контроль.
3. Програмований контроль.
4. Підсумковий модульний контроль.

4. Рекомендовані джерела інформації

Базові:

1. Закон України «Про охорону праці» (2694-12).
2. Зеркалов Д.В. Безпека професійної діяльності. Монографія. – К. : Основа, 2014. – 1082 с.
3. Зеркалов Д.В. Наукові основи охорони праці. Монографія. – К. : «Основа», 2015. – 934 с.
4. Зеркалов Д.В. Безпека праці в медичних закладах. дов. посіб. / Д.В. Зеркалов, Ю.О. Полукаров. [Електронний ресурс]. –Режим доступу: http://4exam.info/book_226.html
5. Охорона праці у галузі.навч. посіб. для студентів спеціальностей гуманітарного профілю. / О.Г. Левченко, Д.В. Зеркалов, О.І. Полукаров, А.М. Гусев, О.Ю. Арламов, Г. В. Демчук.. / За ред. Д.В. Зеркалова. – К. : «Основа». 2014. – 384 с.
6. Основи охорони праці: підруч., 3-тє вид., доп. та перероб. / К.Н. Ткачук, В.В. Зацарний, Д.В. Зеркалов, О.І. Полукаров, В.С. Коз'яков, та ін. За ред. К.Н. Ткачука. – К. : Основа, 2014. – 456с.
7. Охорона праці в медичній галузі : навч.-метод. посіб. / О. П. Яворовський, М. І. Веремей, В. І. Зенкіна [та ін.]. – Київ : Медицина, 2015. – 207 с.
8. Розслідування нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві: навч. посібник. 2-ге видання, доповнене та перероблене. / В.Л. Филипчук, К.Н. Ткачук, О.С. Печніков, О.С. Шаталов, Д.В. Зеркалов, О.М. Кухнюк.– К. : Основа, 2016.– 304 с.

Допоміжні:

1. Конвенція МОП 187 «Про основи, що сприяють безпеці й гігієні праці».
2. <http://ohoronapraci.kiev.ua/arhiv-zhurnalu/>- Архів науково-виробничого журналу «Охорона праці».
3. Методичні рекомендації для проведення атестації робочих місць за умовами праці: затверджено постановою Мін. праці України від 01.09.1992 № 41 // Охорона праці; На допомогу спеціалісту з охорони праці. – 2011. - № 10. – С. 33-43.
4. Мороз В.М.Охорона праці у медицині та фармації / Мороз В.М., І.В. Сергета, Н.М. Фещук, М.П. Олійник / Під ред. В.М. Мороза. – Вінниця: Нова книга, 2005. – 544 с.
5. НПАОП 0.00-4.12-05 «Типове положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці». Наказ Держнаглядохоронпраці від 26.01.2005 № 15 (z0231-05) .
6. НПАОП 0.00-4.15-98 «Положення про розробку інструкцій з охорони

- праці». Наказ Держнаглядохоронпраці від 29.01.98 р. № 9 (z0226-98) .
7. ДНАОП 0.03-8.06-94 Перелік робіт, де є потреба у професійному доборі.
 8. НРБУ-97 та ОСП 72/87 «Основні СанПін роботи з радіоактивними речовинами та іншими джерелами іонізуючого випромінення».
 9. Наказ МОЗ України «Про затвердження Державних санітарних норм та правил «Гігієнічної класифікації праці за показниками шкідливості та небезпечності факторів виробничого середовища, важкості та напруженості трудового процесу» від 08.04.2014 № 248.
 10. Наказ МНС України «Про затвердження Правил експлуатації вогнегасників» від 02.04.2004 № 152 .
 11. Наказ МВС України «Про затвердження Правил пожежної безпеки в Україні» від 30.12.2014 № 1417.
 12. Охорона праці: навч. посіб. / З.М. Яремко, С.В. Тимошук, О.І. Третяк, Р.М. Ковтун. – Л. : Вид. центр ЛНУ ім. І. Франка, 2010. – 374 с.
Основи охорони праці: підруч. 3-ге вид. / К.Н.Ткачук, М.О. Халімовський, В.В. Зацарний та ін. – К. : Основа, 2011. – 448 с.
 13. Охорона праці (практикум): навч. посіб. / За заг. ред. к. т. н., доц. І.П. Пістуна. – Л. : «Тріада плюс», 2011. – 436 с.
 14. Тарасюк В. С. Охорона праці в лікувально-профілактичних закладах. Безпека життєдіяльності : підруч. / В. С. Тарасюк, Г. Б. Кучанська. – К. : ВСВ «Медицина», 2011. – 488 с.
 15. <http://www.dnopr.kiev.ua> - Офіційний сайт Держпраці.
 16. Охорона праці та безпека життєдіяльності медичних працівників: підруч. для мед. ВНЗ I-III рів. акред. – 3-ге вид., перероб. і доп. Дopusчено МОЗ / Н.М. Касевич, К.І. Шаповал. – К., 2013. – 264 с.
 17. Охорона праці в галузі : навч. посіб. / П.С. Атаманчук [та ін.] ; М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Кам'янець-Подільський нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – К. : Центр учбової літератури, 2013. – 322 с.